

Kauno rajono visuomenės sveikatos biuras
Sveikata - geriausia dovana

Kauno rajono savivaldybės BĮ
visuomenės sveikatos biuras

KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS 2016 M. ATASKAITA

Direktorius:
Laurynas Dilys
Visuomenės sveikatos stebėsenos
specialistė:
Akvilė Stogevičiūtė

KOPIJA TIKRA
MERO PADĖJĖJA
MINGAILĖ STAŠAITIENE
2018-03-28

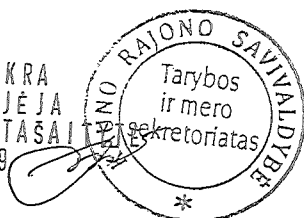

KAUNAS, 2017 M.

TURINYS

<u>IVADAS</u>	3
<u>I. BENDROJI DALIS</u>	4
<u>PAGRINDINIŲ STEBĖSENOS RODIKLIŲ SAVIVALDYBĖJE ANALIZĖ IR INTERPRETAVIMAS („ŠVIESOFORAS“)</u>	4
<u>II. DEMOGRAFINĖ SITUACIJA</u>	9
<u>III. SPECIALIOJI DALIS</u>	12
<u>3.1. SERGAMUMAS ŽARNYNO INFEKCIJOMIS 10 000 GYVENTOJŲ</u>	12
<u>3.2. MOTINOS IR VAIKO SVEIKATA</u>	13
<u>3.2.1. 2 METŲ AMŽIAUS VAIKŲ MMR1 (tymu, epideminio parotito, raudonukės vakcina, 1 dozė) SKIEPIJIMO APIMTYS</u>	13
<u>3.2.2. MOKINIŲ DANTŲ ĖDUONIES INTENSIVUMO INDEKSAS</u>	15
<u>3.3. SAVIVALDYBĖJE PAVALDŽIŲ STACIONARINĖS ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS TEIKIANČIŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ PACIENTŲ PASITENKINIMO LYGIS</u>	16
<u>IŠVADOS</u>	18
<u>REKOMENDACIJOS</u>	19

KOPIJA TIKRA
MERO PADĖJĖJA
MINGAILĖ STASAITIS
2018-03-29

IVADAS

Visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje tikslas – nuolat rinkti, analizuoti, interpretuoti visuomenės sveikatą atspindinčius rodiklius bei tinkamai informuoti savivaldybės politikus, kad savivaldybės teritorijoje valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) bei savarankiškosios visuomenės sveikatos priežiūros funkcijos būtų įgyvendintos efektyviai.

Visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėse vykdoma remiantis 2013 m. gruodžio 19 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-1203 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. Įsakymo Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“.

Ataskaitoje pateikiami ir aprašomi 2016 m. visuomenės sveikatos būklę atspindintys duomenys Kauno rajono savivaldybėje. Pateikti rodikliai (iš Valstybės deleguotų savivaldybėms visuomenės sveikatos stebėsenos pagrindinių rodiklių sąrašo) atspindi kaip įgyvendinami Lietuvos sveikatos programos (toliau – LSP) tikslai bei jų uždaviniai. LSP iškeltų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo savivaldybėse stebėsenai, parengtas baigtinis pagrindinių rodiklių sąrašas, kurį sudaro unifikuoti rodikliai, geriausiai apibūdinantys LSP siekinius. Ataskaita parengta naudojant oficialius statistikos šaltinius. Rengiant šią ataskaitą vadovautasi Higienos instituto Sveikatos informacijos centro (HI SIC) parengtu leidiniu „Visuomenės sveikatos būklė savivaldybėse 2016 m.“.

KOPIJA TIKRA
MERO PADĖJĖJA
MINGAILĖ STASAITY
2019-03-29

I. BENDROJI DALIS

PAGRINDINIŲ STEBĖSENOS RODIKLIŲ SAVIVALDYBĖJE ANALIZĖ IR INTERPRETAVIMAS („ŠVIESOFORAS“)

Pagrindinio rodiklių sąrašo analizė ir interpretavimas („šviesoforo“ kūrimas) atliekamas siekiant palyginti 2016 m. Kauno rajono savivaldybės rodiklius su Lietuvos vidurkiu. Vadovaujantis „šviesoforo“ principu, visos 60 Lietuvos savivaldybių suskirstytos į 5 grupes (po 12 savivaldybių kiekvienoje grupėje):

- ✓ 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis atspindi geriausią situaciją, priskiriamos savivaldybių su geriausiais rodikliais grupei ir žymimos **žalia spalva**;
- ✓ 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis rodo prasčiausią situaciją, priskiriamos savivaldybių su prasčiausiais rodikliais grupei ir žymimos **raudona spalva**;
- ✓ Likusių 36 savivaldybių rodiklio reikšmės žymimos . Šių savivaldybių rodikliai interpretuojami kaip atitinkantys Lietuvos vidurkį.

PRS analizės ir interpretavimo tikslas – įvertinti, kokia esama gyventojų sveikatos ir sveikatą lemiančių veiksnių situacija savivaldybėje, įvertinant Lietuvos sveikatos programos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo kontekste, ir kokių intervencijų/priemonių reikia imtis, siekiant stiprinti savivaldybės gyventojų sveikatą ir mažinti sveikatos netolygumus.

Kauno rajono savivaldybės gyventojų visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitoje analizuojamų rodiklių duomenys ir jų interpretavimas pateikiami 1 lentelėje „Kauno rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių profilis“.

Remiantis profilio rodikliais ir jų interpretavimo rezultatais („šviesoforas“ ir savivaldybės santykis su Lietuvos vidurkiu) pasirinktos 3 rodiklių sąrašo reikšmės, kurių rodiklis ar pokyčio kryptis prasčiausia palyginti su kitomis savivaldybės reikšmėmis (raudonos spalvos pagrindinių rodiklių sąrašo reikšmės). Sudaryta Kauno rajono probleminių visuomenės sveikatos sričių (temų) sąrašas. Šiose srityse atlikta atrinktų 3 -jų rodiklių detali analizė ir vertinimas, parengti pasiūlymai.

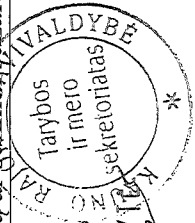
KOPIJA TIKRA
MERO PADĖJĖJA
MINGAILĖ STAŠAITYTĖ
2018-03-29

1 lentelė. Kauno rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių profilis (↘ rodo, jog rodiklio reikšmė 2016 metais blogesnė nei buvo 2015 metais. ↗ rodo, jog rodiklio reikšmė geresnė nei buvo 2015 metais.)

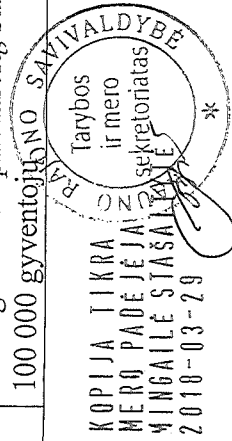
Eil. Nr.	Rodiklis	Savivaldybės rodiklis	Lietuvos rodiklis	Mažiausia reikšmė	Didžiausia reikšmė	Santykis savivaldybė / Lietuva
1	2	3	4	5	6	7
STRATEGINIS TIKSLAS - Lietuvos sveikatos 2014–2023 m. programos strateginis tikslas – pasiekti, kad 2023 metais šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai						
1.	Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė	77,2	74,9	70,0	77,2	1,03
2.	Išvengiamas mirtingumas	32,7	33,7	24,8	42,8	0,97
1 TIKSLAS. Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį						
1.1. Sumažinti skurdo lygį ir bedarbiystę						
3.	Mirtingumas dėl saviziudybių 100 000 gyventojų	26,6	28,7	0,0	103,6	0,93 ↘
3.SD	Standartizuotas mirtingumas dėl saviziudybių (X60-X84) 100 000 gyventojų	27,0	28,2	11,9	75,0	0,96 ↘
4.	Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1000 gyventojų	50,9	66,2	33,5	134,2	0,77
5.	Socialinės rizikos šeimų skaičius 1 000 gyventojų	2,7	3,4	1,2	7,9	0,79 ↗
6.	Ilgalaikio nedarbo lygis	1,3	2,2	0,6	8,1	0,59
7.	Gyventojų skaičiaus pokytis 1 000 gyventojų	-8,3	-14,2	-24,5	-4,2	0,58
1.2. Sumažinti socialinę - ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu						
8.	Mirtingumas dėl išorinių priežasčių 100 000 gyventojų	85,3	106,8	70,3	187,2	0,8
8.SD	Standartizuotas mirtingumo dėl išorinių priežasčių rodiklis (V00–Y89) 100 000 gyventojų	88,6	105,5	68,8	189,6	0,84
9.	Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, skaičius 1000 gyventojų	143,1	188,6	87,2	426,3	0,76
10.	Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1 000 gyventojų	17,0	30,6	10,4	81,4	0,56
11.	Sergamumas tuberkulioze (A15-A19) 10 000 gyventojų	27,7	40,1	17,8	114,5	0,69 ↗
2 TIKSLAS. Sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką						
2.1. Kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą						
12.	Asmenų, žuvusių ar sužeidusių, žalotų dėl nelaimingų atsitikimų	0,3	0,9	0,0	2,6	0,33 ↗

KOPIJA TIKRA
MERO PADEJEJA
VINGAILĖ STASALYTĖ
2019-03-29

	darbe, skaičius 10 000 darbingo amžiaus gyventojų								
13.	Susižalojimo dėl nukritimo atvejų skaičius (W00-W19) 65+ m. amžiaus grupėje 10 000 gyventojų	145,5	146,9	85,2	222,8				0,99
14.	Darbingo amžiaus asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, skaičius 10 000 gyventojų	46,3	65,8	46,3	108,4				0,7
15.	Sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis (A00-A08) 10 000 gyventojų	82,6	77,6	10,0	126,2				1,06
2.2. Kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį									
16.	Mirtingumas dėl atsitiktinio paskendimo 100 000 gyventojų	4,4	6,6	0,0	32,7				0,67
16.SD	Standartizuotas mirtingumas dėl atsitiktinio paskendimo (W65-W74) 100 000 gyventojų	4,5	6,5	0,0	26,7				0,69
17.	Mirtingumas dėl nukritimo 100 000 gyventojų	7,8	14,0	0,0	24,8				0,56
17.SD	Standartizuotas mirtingumas dėl nukritimo (W00-W19) 100 000 gyventojų	8,7	13,9	0,0	33,9				0,63
2.3. Mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių									
18.	Mirtingumas dėl transporto įvykių 100 000 gyventojų	6,6	8,6	0,0	32,2				0,77
18.SD	Standartizuotas mirtingumas dėl transporto įvykių (V00-V99) 100 000 gyventojų	7,1	8,5	0,0	28,6				0,84
19.	Pėsčiųjų mirtingumas dėl transporto įvykių (V00-V09) 100 000 gyventojų	3,3	3,4	0,0	11,8				0,97
20.	Transporto įvykiuose patirtų traumų (V00-V99) skaičius 100 000 gyventojų	27,7	65,4	19,3	133,5				0,42
2.4. Mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą									
21.	Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 kvadratiniam kilometrui	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra				Nėra
22.	Viešai tiekiamo geriamojo vandens prieinamumas vartotojams (proc.)	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra				Nėra
23.	Nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas vartotojams (proc.)	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra				Nėra
3 TIKSLAS. Formuoti sveiką gyvenimą ir jos kultūrą									
3.1. Sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą									
24.	Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu 100 000 gyventojų	0,0	4,5	0,0	30,8				0,0

KOPIJA I I K R A
M E R O P A D Ė J Ė J A I
M I N G A I L Ė S T A S A I
2018-03-29

24.SD	Standardizuotas mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, 100 000 gyventojų	0,0	4,6	0,0	10,5	0,0	↑
25.	Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu 100 000 gyventojų	12,2	23,4	0,0	65,4	0,52	↑
25.SD	Standardizuotas mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, 100 000 gyventojų	12,1	22,9	7,8	64,7	0,53	↑
26.	Nusikalstamos veikos, susijusios su disponavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda (nusikaltimai)	17,7	54,2	0,0	247,3	0,33	
27.	Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais	237,6	172,4	115,7	274,8	1,38	
28.	Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais	230,3	150,2	78,7	285,0	1,53	
3.2. Skatinti sveikos mitybos įpročius							
29.	Kūdikių, išimtinai žindyti iki 6 mėn. amžiaus, dalis (proc.).	49,7	35,4	13,6	73,5	1,4	
4 TIKSLAS. Užtikrinti kokybiškesnę ir efektyvesnę sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius							
4.1. Užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos priežiūros technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais							
30.	Išvengiamų hospitalizacijų skaičius 1 000 gyventojų	24,1	33,8	21,3	57,6	0,71	
31.	Išvengiamų hospitalizacijų dėl diabeto ir jo komplikacijų skaičius 1 000 gyventojų	4,9	6,6	3,9	10,1	0,74	↑
4.2. Plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą							
32.	Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius	1,3	2,1	1,3	4,3	0,62	
33.	Sėimos gydytojų skaičius 10 000 gyventojų	5,0	7,3	2,3	11,8	0,68	
34.	Apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkantis vienam gyventojui	7,6	8,5	6,3	11,1	0,89	
35.	Savivaldybei pavaldžių stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pacientų pasitenkinimo lygis	18,3	18,8	16,3	19,8	0,97	↓
36.	Sergamumas vaistams atsparia tuberkulioze 10 000 gyventojų	1,1	4,1	0,0	19,7	0,27	↓
37.	Sergamumas ŽIV ir lytiškai plintančiomis ligomis (B20-B24, A50-A64) 10 000 gyventojų	1,0	2,9	0,0	6,4	0,34	↓
4.3. Pagerinti motinos ir vaiko sveikatą							
38.	Kūdikių (vaikų iki 1 m. amžiaus) mirtingumas 1 000 gyvų gimusių	4,9	4,5	0,0	19,5	1,09	

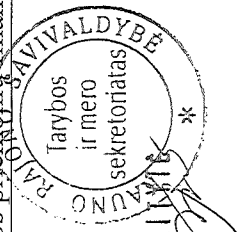
KOPIJA TIKRA
MERŲ PAŪDĖJĖ JŪ
VINGAILĖ STAŠALYTIS
2018-03-29

Tarybos
ir mero
sekretoriatas

VALDYBĖ
*

	kūdikų								
39.	2 metų amžiaus vaikų MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina, 1 dozė) skiepavimo apimtys	92,8	93,7	88,7	99,5			0,99	
40.	1 metų amžiaus vaikų DTP3 (difterijos, stabligės, kokiūšo vakcina, 3 dozės) skiepavimo apimtys	94,9	94,1	88,7	100,0			1,01 ↑	
41.	Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje	10,5	17,0	5,7	54,0			0,62 ↑	
42.	Mokinių dantų ėduonies intensyvumo indeksas	5,0	4,2	2,5	5,8			1,19	
43.	Paauglių (15–17 m.) gimdymų skaičius 1000 gyventojų	2,7	6,2	0,0	25,1			0,44	
4.4. Stiprinti lėtinį neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę									
44.	Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų 100 000 gyventojų	633,5	805,4	574,6	1463,1			0,79	
44.SD	Standartizuotas mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) 100 000 gyventojų	772,0	804,4	651,6	1112,4			0,96	
45.	Mirtingumas nuo piktybinių navikų 100 000 gyventojų	230,4	285,8	199,8	496,7			0,81 ↑	
45.SD	Standartizuotas mirtingumas nuo piktybinių navikų (C00-C96) 100 000 gyventojų	268,8	282,0	232,1	359,1			0,95 ↑	
46.	Mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų 100 000 gyventojų	120,7	195,2	107,3	617,8			0,62	
46.SD	Standartizuotas mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų (I60-I69) 100 000 gyventojų	147,9	194,4	113,0	518,7			0,76 ↑	
47.	Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyventojų	40,6	45,6	24,2	71,1			0,89 ↑	
48.	Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi atrakinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programoje	37,7	46,5	17,3	64,8			0,81	
49.	Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų, finansavimo programoje	44,9	52,5	34,8	67,9			0,86	
50.	Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programoje	37,6	49,9	18,6	65,6			0,75	
51.	Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programoje	25,1	39,0	14,7	54,3			0,64	

KOPIJA TIKRA
MERO PADEJEJA
NINGAILE STASAIIKITE
2019-03-29

II. DEMOGRAFINĖ SITUACIJA

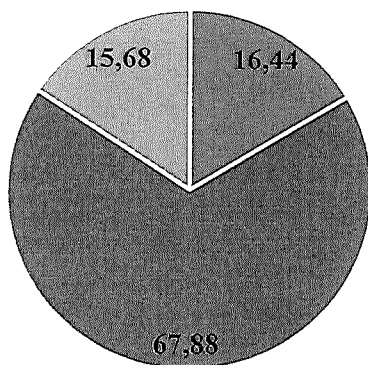
Kauno rajono savivaldybėje 2016 metais vidutinis metinis gyventojų skaičius buvo 90 295. Nuo 2011 metų jis padidėjo 4 279 gyventojais (2 lentelė). Miesto gyventojai sudarė 15,52 proc., kaimo gyventojai – 84,48 proc. Tačiau visoje Lietuvoje nuo 2011 metų vidutinis metinis gyventojų skaičius sumažėjo 159 883 gyventojais (2011 metais – 3028114,5 gyv.; 2016 metais – 2868231 gyv.).

2 lentelė. Vidutinis metinis gyventojų skaičius Kauno rajono savivaldybėje 2011-2016 m.

2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
86016	86264	86779	87767	88956	90 295
Pokytis	+248	+515	+988	+1189	+1339

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2016 metais Kauno rajone vyrų dalis sudarė 48,1 proc. visų gyventojų, o moterų – 51,9 proc. Pagal amžiaus grupes: 0-14 metų amžiaus gyventojų dalis sudarė 16,44 proc., 15-64 metų – 67,88 proc., 65 metų ir vyresni – 15,68 proc. (1 pav.). Vaisingo amžiaus (15-49 metų) moterų dalis sudarė 23,68 proc.

■ 0 - 14 metų   ■ 15 - 64 metų   ■ 65 metų ir vyresni

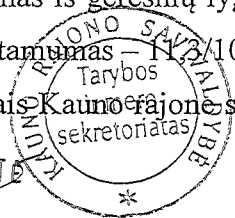
1 pav. Kauno rajono gyventojai pagal amžiaus grupes (proc.)

Vienas pagrindinių veiksnių, lemiančių gyventojų senėjimą, tai vidutinės gyvenimo trukmės ilgėjimas. Nuo 2015 metų iki 2016 metų Kauno rajono gyventojų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė padidėjo nuo 75,78 metų iki 77,2 metų.

Kauno rajone 2016 metais natūralus prieaugis 0,3/1000 gyv., Kauno rajone šis rodiklis išlieka vienas iš geresnių lyginant su kitomis rajonų savivaldybėmis. Mirtingumas – 11/1000gyv., gimstamumas – 11,3/1000 gyv.

2016 metais Kauno rajone santuokų skaičius siekia 6,8/1000 gyv., ištuokų skaičius -

KOPIJA TIKRINAMA
MERO PADĖJĖJA
VINGAILĖ STASAITYTĖ
2016-03-29

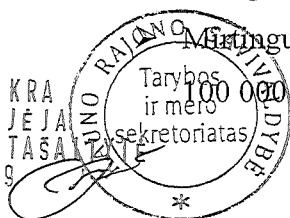

2,9/1000 gyv.

Iš 1 lentelėje pateiktų parengto baigtinio pagrindinių rodiklių sąrašo rodiklių reikšmių Kauno rajono savivaldybėje palyginus su atitinkamais Lietuvos vidurkio rodikliais matyti, kad už Lietuvos vidurkį geresni šie rodikliai (**žalioji zona**):

- Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė
- Socialinės rizikos šeimų skaičius 1 000 gyventojų
- Ilgalaikio nedarbo lygis
- Gyventojų skaičiaus pokytis 1 000 gyventojų
- Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas dėl išorinių priežasčių 100 000 gyventojų
- Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, skaičius 1000 gyventojų
- Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1 000 gyventojų
- Sergamumas tuberkulioze 10 000 gyventojų
- Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų dėl nelaimingų atsitikimų darbe, skaičius 10 000 darbingo amžiaus gyventojų
- Darbingo amžiaus asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, skaičius 10 000 gyventojų
- Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas dėl nukritimo 100 000 gyventojų
- Transporto įvykiuose patirtų traumų skaičius 100 000 gyventojų
- Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu 100 000 gyventojų
- Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu 100 000 gyventojų
- Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais
- Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gaminiais
- Kūdikių, išimtinai žindytų iki 6 mėn. amžiaus, dalis (proc.)
- Išvengiamų hospitalizacijų skaičius 1 000 gyventojų
- Išvengiamų hospitalizacijų dėl diabeto ir jo komplikacijų skaičius 1 000 gyventojų
- Paauglių (15–17 m.) gimdymų skaičius 1000 gyventojų
- Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų 100 000 gyventojų

KOPIJA TIKRA
MERO PADEJĖJAI
VINGAILĖ STASAI
2019-03-29

- Mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų 100 000 gyventojų
- Mirtingumas/standartizuotas mirtingumas nuo piktybinių navikų 100 000 gyventojų
- Sergamumas II tipo cukriniu diabetu 10 000 gyventojų

Į prasčiausią savivaldybių kvintilių grupę (**raudonoji zona**) patenka:

- Sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis 10 000 gyventojų
- Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius
- 2 metų amžiaus vaikų MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina, 1 dozė) skiepavimo apimtys
- Savivaldybei pavaldžių stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pacientų pasitenkinimo lygis
- Mokinių dantų edukacijos intensyvumo indeksas
- Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusi asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programoje

Kiti rodikliai patenka į Lietuvos vidurkį atitinkančią kvintilių grupę (**geltonoji zona**).
 Detaliam analizei, kaip prioritetinės sveikatos problemos, pasirinkti šie rodikliai:

- Sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis 10 000 gyventojų;
- 2 metų amžiaus vaikų MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina, 1 dozė) skiepavimo apimtys;
- Mokinių dantų edukacijos intensyvumo indeksas;
- Savivaldybei pavaldžių stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pacientų pasitenkinimo lygis.

KOPIJA TIKRA
 MERO PADĖJĖJA
 VINGAILĖ STASALYŠKĖ
 2018-03-29

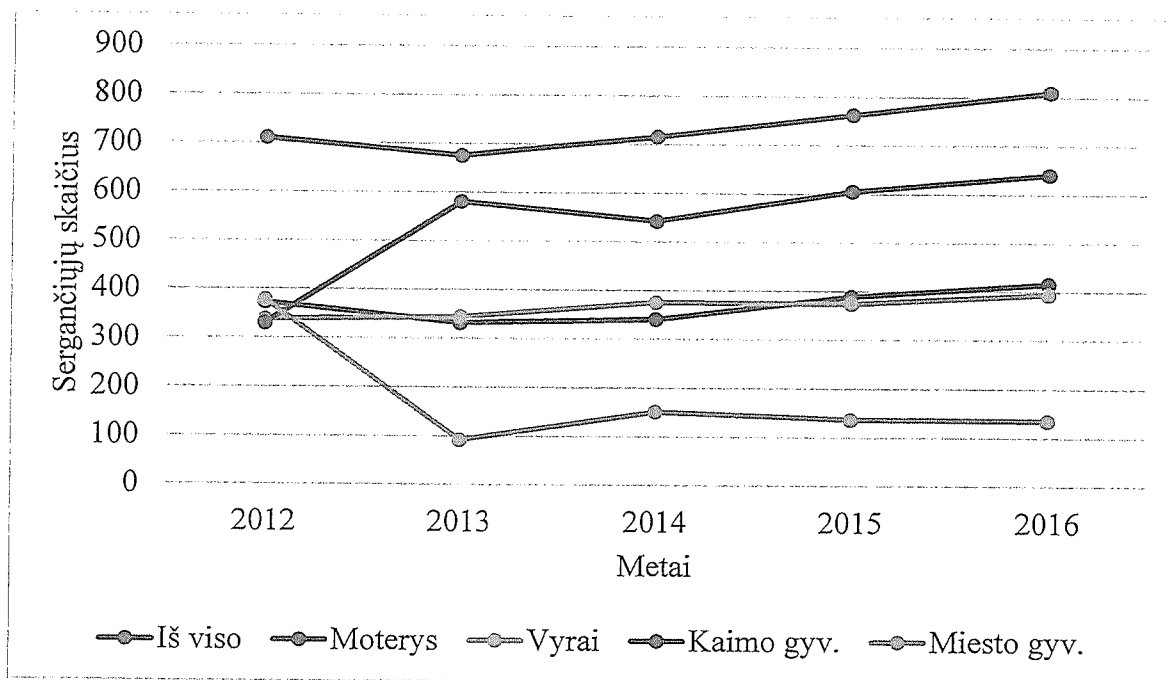
III. SPECIALIOJI DALIS

3.1. SERGAMUMAS ŽARNYNO INFEKCIJOMIS 10 000 GYVENTOJŲ

Žarnyno infekcinės ligos, tai tokios ligos, kuriomis užsikrėčiama pro burną, o ligos sukėlėjai (bakterijos ir virusai) dauginasi žarnyne. Užsikrėsti žarnyno infekcinėmis ligomis galima nuo užterštų rankų, durų rankenų, žaislų, indų, kitų namų apyvokos daiktų ir pan. Taip pat vienas iš šių infekcijų plitimo būdas yra maisto produktai (neplautos daržovės, iš gyventojų pirktas ir nevirintas pienas, ne visai išvirusi ar iškepusi mėsa), maudymasis užterštuose, atviruose vandens telkiniuose.

Lietuvoje didžiausias sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis 2016 m. buvo didžiųjų miestų bei jų rajonų savivaldybėse (3 pav.). Taip gali būti dėl to, kad didesnių miestų savivaldybių gyventojai dažniau kreipėsi į gydymo įstaigas, nes jos buvo lengviau pasiekiamos. Iš esmės, daugumos savivaldybių rodikliai neviršijo Lietuvos vidurkio. Netolygiai, tačiau visose savivaldybėse (išskyrus Neringos sav.) buvo registruojami nauji žarnyno infekcijos atvejai, todėl reikėtų analizuoti žarnyno infekcijų plitimo priežastis (maisto kokybę, higienos sąlygos bei įpročiai ir pan.).

Kauno rajone nuo 2013 metų sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis auga (2 pav.).

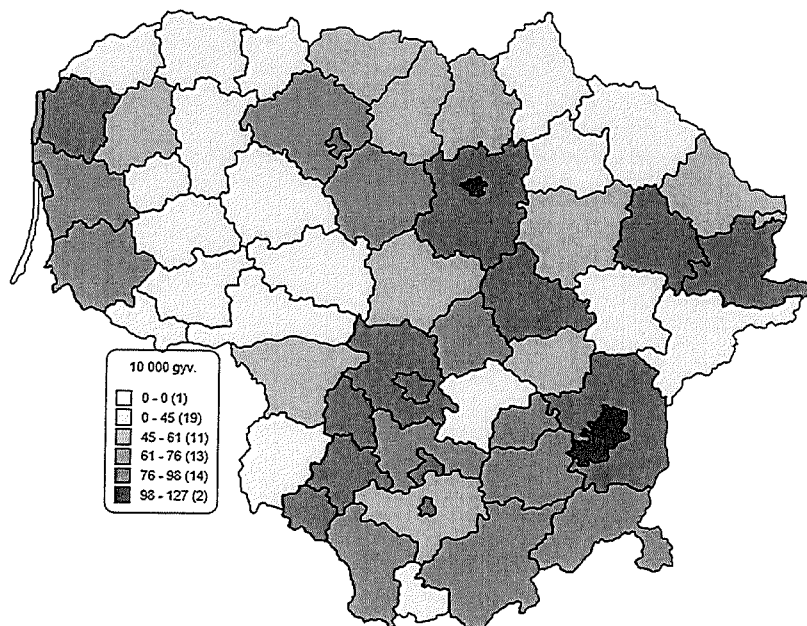

2 pav. Kauno rajono gyventojų sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis 2012 – 2016 metais

KOPIJA TIKRA
MERO PADĖJĖJA
VINGAILĖ STASAITĖ
2018-03-29

Kauno rajone 2016 metais sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis buvo 82,6 atvejo 10 000 gyv. 2015 metais buvo 75,88 atvejo 10 000 gyv.

3 pav. Sergamumo žarnyno infekcinėmis ligomis 10 000 gyv. pasiskirstymas kvintilėmis 2016 m.

Šaltinis: Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras

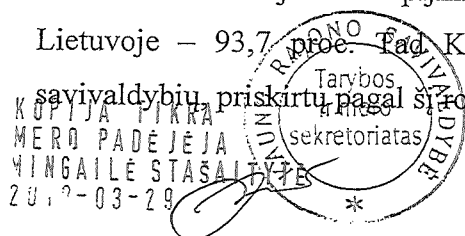
3.2. MOTINOS IR VAIKO SVEIKATA

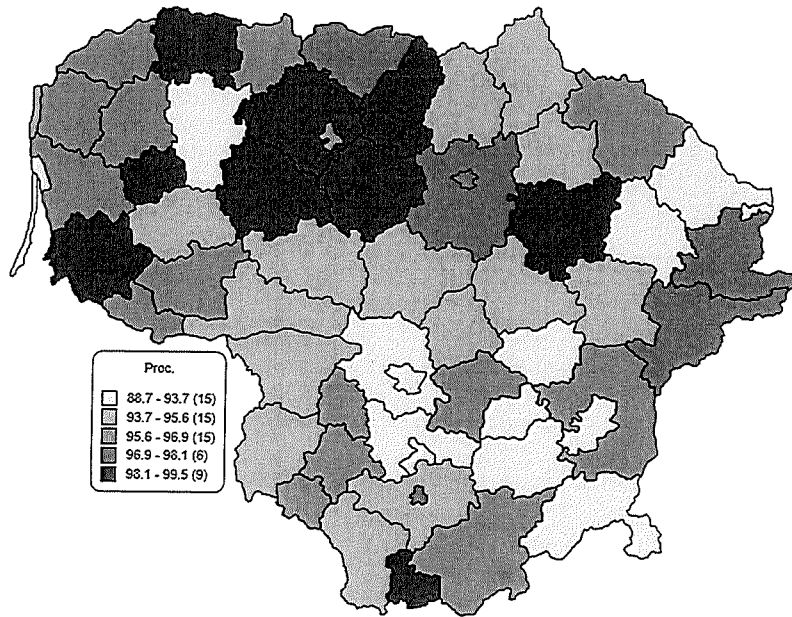
3.2.1. 2 METŲ AMŽIAUS VAIKŲ MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina, 1 dozė) SKIEPIJIMO APIMTYS

Viena veiksmingiausių ligų prevencijos priemonių yra vakcinacija. Taip apsaugomas ne tik kiekvienas žmogus, bet ir sukuriama saugi aplinka visuomenei. Kiekviena vakcina yra skiriama apsaugoti žmogaus organizmą nuo konkrečios ligos/infekcijos visą gyvenimą arba tam tikrą laikotarpį. Tam, kad skiepai būtų efektyvūs ir susidarytų imunitetas, privaloma laikytis atitinkamos vakcinacijos sekos (kurso), kuris nurodytas vakcinos apraše.

Iš viso MMR1 vakcina (nuo tymų, epideminio parotito ir raudonukės) buvo paskiepytas 27 216 dvejų metų amžiaus vaikas. Tai sudarė 93,7 proc. tikslinės populiacijos. MMR1 skiepimų apimtys yra gan didelės (mažiausias rodiklis – Prienu r. sav. – 88,7 proc.), tačiau 100 proc. 2016 m. nesiekė nei viena savivaldybė.

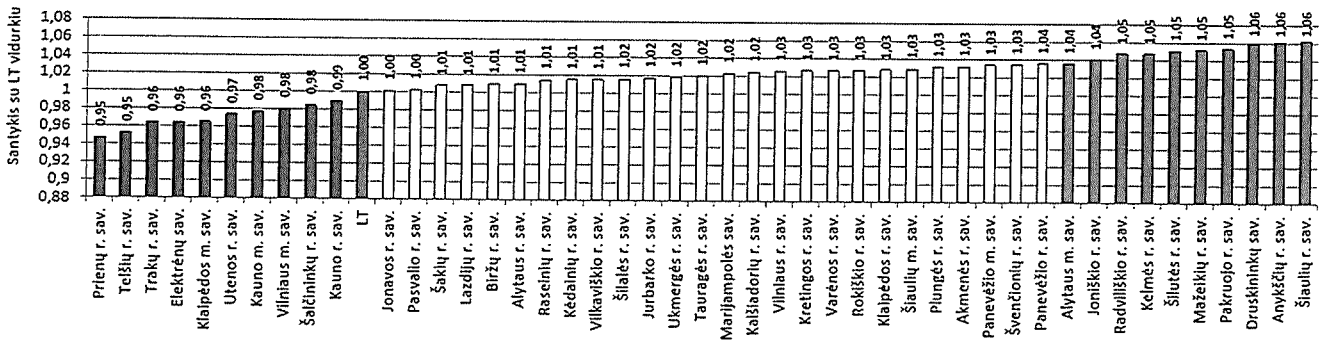
Kauno rajone skiepavimo apimtys sudarė 92,8 proc. (2015 metais – 92,53 proc.), Lietuvoje – 93,7 proc. Tačiau Kauno rajono savivaldybė vis dar patenka tarp 12 – kos savivaldybių, priskirtų pagal šį rodiklį raudonajai zonai (4 pav.).

4 pav. 2 metų amžiaus vaikų MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina, 1 dozė) skiepijimo apimtys, proc. 2016 m.

Šaltinis: Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras

5 pav. 2 metų amžiaus vaikų MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina, 1 dozė) skiepijimo apimtys, proc. Santykis su LT vidurkiu 2016 m.

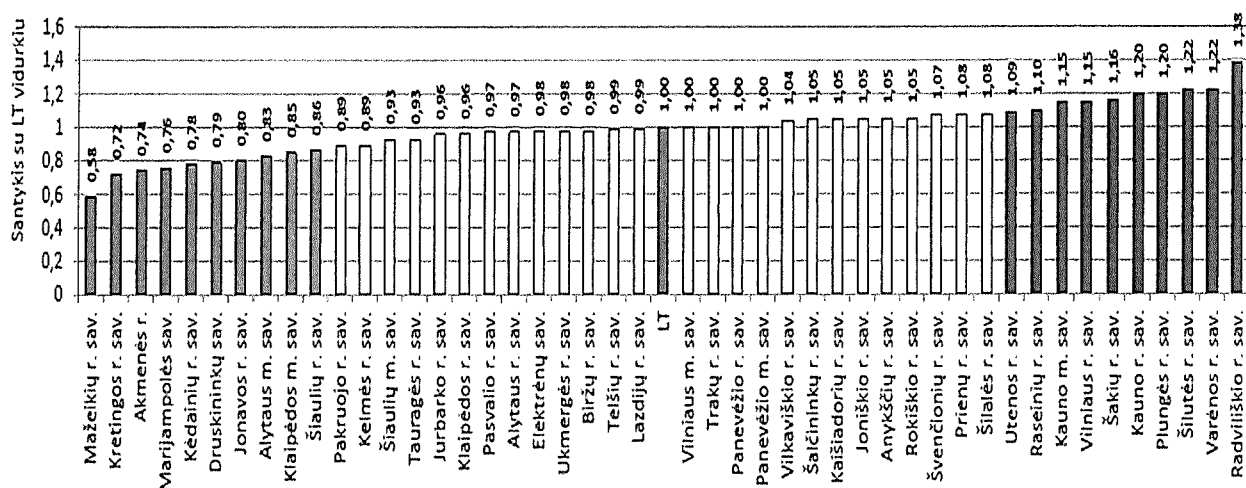
KOPIJA TIKRA
 MERO PADEJĖJA
 MINGAILE STASAITĖ
 2018-03-20

RAJONO SAVIVALDYBĖ
 Tarybos
 ir mero
 sekretoriatas

3.2.2. MOKINIŲ DANTŲ ĖDUONIES INTENSYVUMO INDEKSAS

Kiekvienas moksleivis kasmet į mokyklą turi pristatyti pažymą apie dantų būklę (Lietuvoje 2016 m. 84,3 proc. vaikų atnešė šią pažymą). 19,5 proc. vaikų neturėjo ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų. Paskaičiavus mokinių pieninių ir nuolatinių dantų ėduonies intensyvumo indeksą (kpi+KPI)* gauta, kad Lietuvos vaikų KPI yra vidutinis – 4,2. Didžiausią KPI turėjo Radviliškio r. savivaldybės vaikai, mažiausią, t. y. šios savivaldybės vaikų dantys buvo sveikiausi – Mažeikių r. sav. – 2,5.

Kauno rajono savivaldybėje 2016 m. KPI – 5 (2015 m. – 4,63). Tad pagal PSO priskiriamas aukštam intensyvumo indeksui (labai žemas <1,2; žemas – 1,2-2,6; vidutinis – 2,7-4,4; aukštas – 4,5-6,5; labai aukštas >6,5).

6 pav. Mokinių dantų ėduonies intensyvumo indeksas

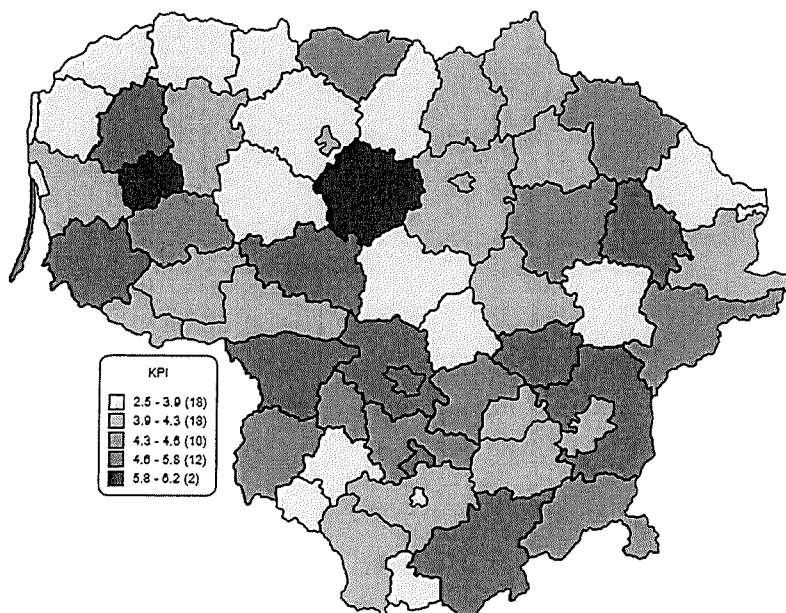
Savivaldybės santykis su Lietuvos vidurkiu 2016 m.

* kpi - kariozinių, plombuotų ir dėl ėduonies išrautų pieninių dantų skaičius.

KPI -kariozinių, plombuotų bei dėl ėduonies ištrauktų nuolatinių dantų skaičius.

KOPIJA TIKRA
MERO PADĖJĖJA
MINGAILĖ STASAITYTĖ
2019-03-28

7 pav. Mokinių dantų éduonies intensyvumo indeksas

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

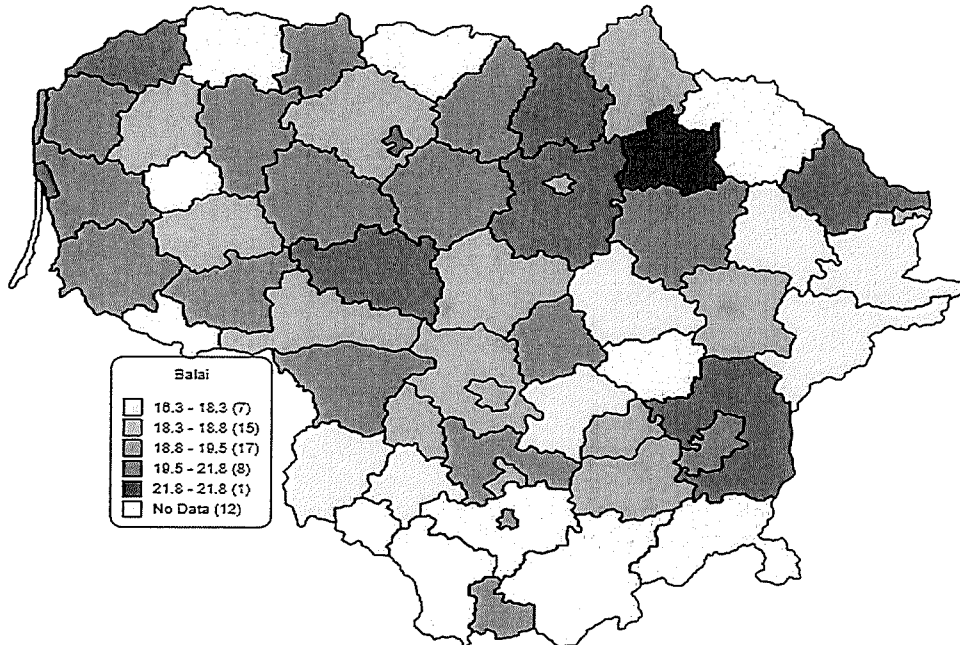
3.3.SAVIVALDYBEI PAVALDŽIŲ STACIONARINĖS ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS TEIKIANČIŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ PACIENTŲ PASITENKINIMO LYGIS

Savivaldybei pavaldžios stacionarinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios asmens sveikatos priežiūros įstaigos (ASPI) pacientų pasitenkinimo lygis yra per kalendorinius metus užpildytų vertinimo anketų balų sumos aritmetinis vidurkis. 12 savivaldybių nebuvo ASPI, įvertinusių pacientų pasitenkinimo lygį. Kitose savivaldybėse ASPI, įvertinusių pacientų pasitenkinimo lygį, skaičius svyravo nuo 1 iki 17. Savivaldybės rodiklis rastas apskaičiavus jai priklausančių ASPI, įvertinusių pacientų pasitenkinimo lygį, svertinį vidurkį. Didžiausias pacientų pasitenkinimo lygis buvo Panevėžio r. (19,8 balų) savivaldybėje, o mažiausias – Vilkaviškio r. (16,3 balo). Tačiau reikia atkreipti dėmesį į tai, kad šis rodiklis neparodo savivaldybių gyventojų pasitenkinimo lygio, bet savivaldybės ASPI besigydančių pacientų pasitenkinimo lygį (pavyzdžiui, LSMU Kauno klinikose gydos ne tik Kauno m. sav. gyventojai). Taip pat išlieka anksčiau minėta problema – kai kurių gydymo įstaigų duomenys priskiriami ne tai savivaldybei, kurioje jos teikia paslaugas (pavyzdžiui, Skuodo r. sav. esančio Klaipėdos ligoninės filialo duomenys priskiriami Klaipėdos ligoninei, todėl Skuodo r. sav. besigydančių pacientų pasitenkinimo lygio duomenų nėra). Atkreipiame

KOPIJA TIKRA
MERO PADĖJĖJA
MINGAILĖ STASAITYTĖ *
2017-03-29

dėmesį, kad vertinant šį žemėlapi, tamsi spalva reiškia geriausią situaciją, o šviesi – kelia susirūpinimą (8 pav.).

2015 metais Kauno rajone šis rodiklis buvo 19,49 balų (priskirtas žaliai zonai), o 2016 metais šis rodiklis nukrito iki 18,3 balo (priskirtas raudonai zonai).

8 pav. Savivaldybei pavaldžių stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pacientų pasitenkinimo lygis balais (vidutinės reikšmės) 2016 m.

Šaltinis: Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba

KOPIJA TIKRA
MERO PADĖJĖJA
MINGAILĖ STASAITĖ
2018-03-29

KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖ
Tarybos
ir mero
sekretoriatas

IŠVADOS

1. Kauno rajono savivaldybės reikšmės, lyginant su Lietuvos vidurkiu, pasiskirsto taip: 54 proc. rodiklių patenka į žaliąją zoną, 36 proc. – geltonąją ir 10 proc. – raudonąją. Detaliai analizei, kaip prioritetinės sveikatos problemos, pasirinkti šie rodikliai: sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis 10 000 gyventojų, 2 metų amžiaus vaikų MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina, 1 dozė) skiepavimo apimtys, mokinių dantų ėduonies intensyvumo indeksas, savivaldybei pavaldžių stacionarines asmens sveikatos priežiūras paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pacientų pasitenkinimo lygis.

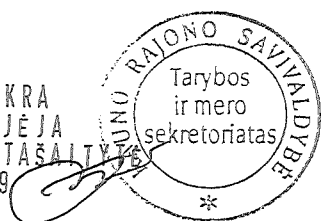
2. Nuo 2013 metų sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis auga. 2016 metais 82,6 atvejo 10 000 gyv., tuo tarpu 2015 metais buvo 75,88 atvejo 10 000 gyv.

3. 2016 metais Kauno rajone MMR1 vakcina 2 metų amžiaus vaikų skiepavimo apimtys sudarė 92,8 proc. Tai vis dar mažiau už Lietuvos vidurkį.

4. Nors daugelio burnos sveikatos problemų galima išvengti, ypač dantų ėduonies, burnos sveikatos problemos yra paplitusios ir vis dar plinta, ypač tarp vaikų. Kauno rajono savivaldybėje mokinių dantų ėduonies intensyvumo indeksas 2016 metais buvo priskirtas aukštam – 5.

5. Savivaldybei pavaldžių stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pacientų pasitenkinimo lygis 2016 metais žymiai sumažėjo iki 18,3 balo (2015 metais buvo 19,49 balo).

KOPIJA TIKRA
MERO PADĖJĖJA
MINGAILĖ STAŠALYTĖ
2018-03-29

REKOMENDACIJOS

Siekiant mažinti mokinių dantų ėduonies intensyvumo indekso rodiklius mažinti:

- Pagal kompetenciją vykdyti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. V-14 patvirtintą „Nacionalinę burnos sveikatos 2016–2020 metų programą“, 1 kartą per metus kiekvienoje savivaldybėje atlikti profilaktinius burnos sveikatos tikrinimus ne mažiau kaip 15 proc. vaikų; mokyti taisyklingos burnos higienos; parinkti individualios profilaktikos priemones, konsultuoti dėl individualios asmens burnos higienos; išanalizuoti individualią mitybą ir ją koreguoti; atlikti profesionalią burnos higieną; organizuoti burnos sveikatos akcijas: skaityti paskaitas tėvams ir mokytojams, rengti individualius užsiėmimus vaikų ugdymo, socialinės rūpybos ir globos įstaigose.
- Vykdyti priemones, skatinančias burnos sveikatos priežiūrą bei formuojančias burnos sveikatą stiprinančią elgseną, skirtas visai populiacijai – socialinę reklamą televizijoje ir internete, socialines akcijas, renginius, odontologo ir burnos higienisto įvaizdžio formavimo akcijas ir kitas priemones.

Siekiant mažinti sergamumą žarnyno infekcinėmis ligomis:

- Skatinti ankstyvasias ligų profilaktikos priemones.
- Informuoti ir šviesti visuomenę ligų prevencijos klausimais (lankstinukai, pranešimai spaudai, leidiniai, metodinės priemonės ir kt.).
- Užtikrinti informacijos sklaidą rizikos grupėse.

Siekiant didinti vaikų skiepavimo apimtį:

- Vykdyti visuomenės švietimą dėl vaikų skiepavimo svarbos.
- Informacijos sklaidos užtikrinimas (spaudoje, Facebook paskyroje, internetinėse svetainėse ir pan.).
- Šeimos gydytojo konsultacijos tėveliams/būsimiems tėveliams.

Siekiant didinti savivaldybei pavaldžių stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pacientų pasitenkinimo lygį:

- Užtikrinti kokybiškas ir prieinamas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas Kauno rajono gyventojams
- Būtiną glaudus tarpsektorinį, tarpinstitucinį bendradarbiavimą.

KOPIJA TIKRA
MERO PADĖJĖJA
MINGAILĖ STASAITYTĖ *
2018-03-29

